

Rådsmøde
26 august 2015

Danske Kirkers Råd
National Council of Churches in Denmark

Peter Bangs Vej 1D
DK-2000 Frederiksberg
Danmark

Tel + 45 3543 2943

Fax + 45 3838 1793

dkr@danskekirkersraad.dk

www.danskekirkersraad.dk

Tilstede: Jacob Viftrup (Apostolsk Kirke), Preben Brohus (Apostolsk Kirke), Jacob B. Møller (Baptistkirken), Bent Hylleberg (Baptistkirken), Lone Møller-Hansen (Baptistkirken), Anders Gadegaard (Danske Kirkers Råd), Hanna Smidt (sekretariatet), Maria H. Pedersen (sekretariatet), Mads Christoffersen (sekretariatet), Rita Jørgensen (Danske Kirkers Råd), Karen-Bolette Berg (De Grønne Pigespejdere), Anne Marie Sweeney (Den Anglikanske Kirke), Czeslaw Kozon (Den katolske Kirke), Erling Tiedemann (Den katolske Kirke), Kaare H. Nielsen (Den katolske Kirke), Christian Pedersen (Folkekirken), Peter Fischer-Møller (Folkekirken), Hannelise Tvedt (Frelsens Hær), Levi Giversen (Frelsens Hær) Margaret Hunter (ICC), Jørgen Thaarup (Metodistkirken), Christian Alsted (Metodistkirken), John Nielsen (Missionsforbundet), Finn Kier-Hansen (Missionsforbundet), Aase Rønkilde (Vor Frue Kirke) og Tonny Jacobsen (Pinsekirken).

Desuden deltog som gæster/oplægsholder: Hans Grishauge (Himmelske Dage/Danske Kirkedage).

Danske Kirkers Råd og Reformationsjubilæet 2017

Oplæg ved Jørgen Thaarup om reformationen og markeringen af jubilæet. Der kommer til at foregå mange aktiviteter især i folkekirken. Også de teologiske fakulteter er i gang, de protestantiske netværk i Europa, Det lutherske Verdensforbund og mange flere. Der er bl.a. fokus på fornyelse ud fra tanken om, at kirken altid må forny/reformere sig. Der er også salmekonkurrencer i gang og meget andet.

Fra Danske Kirkers Råd er der sendt en opfordring ud til alle stifter om gerne at arrangere økumeniske arrangementer ved reformationsfejring. Opfordringen vil ligeledes gå ud til alle andre kirkesamfund og kirkelige organisationer.

Input:

- Det vil være ærgerligt, hvis reformationen kun bliver tilbageskuende og en fejring af 'os selv' som folkekirke. Derfor godt med et økumenisk perspektiv. Der er i hvert fald to økumeniske projekter i gang. I Grøn Kirke arbejdes med et træplantningsprojekt som et reformationsprojekt. Det er et projekt, der sætter ord og handling på, at reformationen ikke kun er et europæisk foretagende, men er global. Man kan plante et træ ved sin kirke, sin organisation, i sin have. Det signalerer et ansvar for skaberværket, kombineret med et naturgenoprettelsesprojekt i den tredje verden, f.eks. Danmissions skovprojekt i Cambodja

og Folkekirkens Nødhjælps skovprojekt i Myanmar. Det siges nemlig, at Luther skulle have sagt, at han ville plante et træ i dag, hvis verden gik under i morgen. Desuden arbejdes der i andet regi med et bibelprojekt, hvor der samles mennesker fra kirkelige uddannelsesinstitutioner, som repræsenterer den globale kirke med Sola Scriptura som overskrift til en interkulturel læsning af biblen.

- Det er vigtigt, at vi fejrer reformationen økumenisk og ikke bruger fejringen til blot at fejre folkekirken. Der er udgivet et fælles værk om reformationen, udgivet af LVF og Den katolske Kirke. Niels Henrik Arendt har skrevet et forord til den danske oversættelse, hvori det pointeres at reformationen har betydet noget også for den katolske kirke. Det er vanskeligt at fejre splittelse ved en stor fest, men der er mange andre der også har været en del af reformationen. Der lød en opfordring til, at man fra andre trossamfund også stiller op og holder foredrag om, hvad reformationen betyder for den enkelte og for ens kirkesamfund.
- Splittelsen er jo en realitet og skaber problemer. Men kunne man måske komme med en fælles erklæring – hvor man anerkender fortiden, men også ser fremad?
- Barths understregning af *semper reformanda* med skriften som grundlag bør huskes: Hvad vil det sige at tænke reformatorisk i hver vores tradition? Hvordan bliver vi ved med at forny os inden for hver kirke? Det må være en konstant kritisk bevægelse hver kirke er i gang med.
- Det er også vigtigt at lytte til kritiske røster og mærke vores 'sten i skoen'. Mange af os har en historie med ikke at have lyttet til kritiske røster, som har ført til splittelse og opdelinger. Hvordan formår vi at gøre det i dag? Lytter vi til det eller kvæler vi den profetiske røst?
- Vi er et andet sted i dag end for 500 år siden. Vi oplever ikke mangfoldigheden som et problem, men som noget godt. Men hvad sker der i den lovprisning af mangfoldigheden? Mange reformatorer blev i sin tid erklæret kættere, men er i dag til stor inspiration. Hvordan spiller mangfoldighed sammen med en rodfæstethed i noget sandhedssøgende sammen?
- Forslag om at skrive om tre personer i Danmark, som har reformeret kirken og om deres liv.
- Hvordan kan vi argumentere bibelsk på en forandret måde efter den historisk kritiske metode, f.eks ved at bruge "scriptural reasoning"? Kan det kobles med udgivelsen fra Trosoplæringsgruppen?

Fejringen af reformationen organiseres ikke centralt, det er meget decentralt. På hjemmesiden www.Luther2017.dk ligger allerede meget. I DKR vil man appellere til at man lokalt indarbejder lokale forskellige traditioner. For øjeblikket har DKR gruppen ikke selv nogle initiativer, men snarere en koordinerende funktion.

- *Opfordringen til at fejre reformationen økumenisk sendes ud med referatet.*

1. Velkommen ved formand Anders Gadegaard

Anders Gadegaard indledte med at tale om ekklesiologi-dokumentet, som Rådet diskuterede for nogle år siden. Han mener ikke, at kirkernes strukturelle forskelle skal overvindes. De mangfoldige måder vi fejrer gudstjenester på er en berigelse. Enheden ligger i den gensidige

anderkendelse. Og i at anerkende hinandens hjemstedsret. De forskellige kirkesamfund er analoge udtryk for enheden i Kristus. Unity in diversity.

2. Himmelske Dage ved Hans Grishauge, formand for den lokale styregruppe

Oplæg og samtale.

Himmelske Dage bliver en kirkelig festival. Nytorv bliver den centrale plads. Muligvis også noget på Domkirkepladsen, Højbro Pladsen, Regnbuepladsen, Rådhuspladsen, m.fl.

Der bliver et åbningsarrangement og fælles afslutningsarrangement på Nytorv.

Arrangementer der ligger fast:

- 15 store debatter i samarbejde med Clement Kjersgaard og Michael Jeppesen
- Filmfestival på Cinemateket
- Åbningsarrangement m Dina Al-Erhayem
- Aftenkoncerter på Nytorv

Debatarrangementer og talere

Koncerter i kirker

Optaktsarrangementer:

- Tro for tiden på Vartov
- Debatarrangement

Der er deadline for at ansøge om at medvirke i Himmelske Dage. Man kan søge om medvirke med arrangementer via hjemmesiden. Der er p.t. ingen frikirker, der har meldt sig til.

Husk at melde jeres kirke/organisation til at stå for arrangementer inden **1 november**.

Input:

- Er der tænkt på merchandise? Ja, muligvis en lille keramik-badge. Det vil være godt at de frivillige har en genkendelig T-shirt el.lign. Fra Grøn Kirkes side opfordres til, at man i det hele taget tænker bæredygtighed ind og derfor også ved sådan produktion, for produceret miljørigtigt (svanemærket, Fairtrade, økologisk el.lign.)
- Alle kirker i Danmark har fået et brev med en opfordring til at støtte Himmelske Dage. Der er et håb om mange kirker giver et støttebeløb.
- Grøn Kirke har et ønske om at man tænker miljø og bæredygtighed ind i Himmelske Dage generelt. Her ventes lidt på koordinatoren for den del af Himmelske Dage.
- Skriftestolen er et godt initiativ. Her kunne man også tænke forbøns-stole, inspirationskort (som dem Kirkefondet har til brug i vejkirkerne: småkort med bønner, citater mm.).
- Opfordring til frikirkerne om at melde ind, sådan at Himmelske Dage bliver økumeniske.
- Sofaerne tænkes bemandet af frivillige, her kan folk fra frikirkerne oplagt byde ind.
- Kommunikation: Kan powerpoint-showet bruges af andre? Denne sendes med referatet, med en note om at det ændres. Opfordring til at lægge en version på hjemmesiden, til inspiration rundt omkring.
- Ved sidste Rådsmøde blev der talt om at holde en fælles åbningsgudstjeneste og ikke at 'lukke den inde' i tre forskellige kirker. Det er endt i at man holder gudstjenester i 3 fremfor 7 kirker med en fælles samling på Nytorv. Afslutningsgudstjenesten er lidt i fare, fordi højmesserne fastholdes i indre by i hver kirke.
- Lige nu er man ved at gøre Kirkedagene helt anderledes. Hvad forestiller man sig efterfølgende? DKR må forholde sig til det i dette regi snart. Himmelske Dage har fået at vide, at det skal gøres stort med de ressourcer der er. Så det er tænkt stor. Men fremtiden er op til Styrelsen og til DKR.

- Med Himmelske Dage vil man gerne bevæge Kirkedagstraditionen, men hvor meget det skal spille ind på næste Kirkedage, må tiden vise. Forhåbentlig påvirkes måden at holde kirkedage på. Diskussionen hører hjemme i DKR og Styrelsen om et år, når erfaringerne er samlet op.
- Styrelsen for Kirkedage tager ansvaret for afslutningsarrangementet, som begyndes planlagt på mandag. Der vil være optakt til fællesgudstjeneste fra kl. 11 søndag formiddag og selve gudstjeneste kl 12. Forslag om at det bliver et anti-klimaks med afslutningsgudstjenesten, så derfor foreslås det at lægge den lørdag aften. Alternativt at man gør afslutningen meget spektakulær.
- Hvordan tænkes unge med? Nikolaj Hørlyck leder arbejdet, som er lidt udfordret. Igen opfordres der til at man tager fat i Nikolaj Hørlyck for at byde ind.
- Kirkekaffen ned af strøget er afløst, da politiet ikke har givet lov til at lave det.
- Der er en imponerende bredde.
- Der har været en kritik af, at det var for fokuseret på Indre By. Derfor inviteres alle kirker i byen til at holde noget torsdag aften, som optakt.
- Tak for at der nu er en engelsk underside.
- En stor opfordring igen til at melde ind med arrangementer. Her er en stor mulighed for at fremme det økumeniske.

3. Nyt fra

- Sekretariatet ved Mads Christoffersen, generalsekretær
Ledsager-programmet omkring Israel og Palæstina er jo genoptaget som et samarbejde mellem Folkekirkens Nødhjælp, Mellemkirkeligt Råd og DKR og i sidste uge var 4 ledsagere til oplæring og udsendes senere på året.
Ellers går det godt og man er altid velkommen på sekretariatet til en drøftelse af DKRs arbejde.
- Økumenisk Forum ved Rita Jørgensen, formand for Stående Udvalg
Næste årsmøde bliver 21. maj i København kl. 10-16.30. Der bliver et debateme om eftermiddagen, men Himmelske Dage bliver evalueret om formiddagen ved fællesmødet.

4. Frihed og lige vilkår ved Bent Hylleberg

Orientering om møde med Trossamfundsudvalget og flytningen af 'de fra folkekirken afvigende' til Kirkeministeriet.

Udvalgets initiativ om at få den kongelige undersøger til at flytte 'de fra folkekirken afvigende' til Kirkeministeriet blev godt modtaget og er nu 'kommet hjem igen'. Her er der større kompetence til at tage sig af 'de fra folkekirken afvigende' forhold. Det var virkelig flot, at det lykkedes. Og det er en kæmpegevinst for trossamfundene. Det skyldes det forbedrede samarbejde med jøder og muslimer, som blev skrevet ind i anmodningen om at flytte trossamfundene til Kirkeministeriet.

Der har været møde indkaldt af Trossamfundsudvalget d. 15. juni i Svendborg med stort fremmøde, af mange forskellige aktører. Erling Tiedemann deltog med et godt oplæg. DKR var stærkt repræsenteret ved en række kirkesamfund og sekretariatet. Trossamfundenes ønsker en lovgivningsmæssig ramme uden en indblanding i de indre forhold. Hvis den balance kan følges, er der opbakning fra trossamfundene.

Den nye regering ønsker muligvis at nedlægge udvalget. Hvis det bliver tilfældet, må vi se, hvad vi så gør.

Input:

- Tak for arbejdet. Det er en stor hjælp for frikikerne, at man nu er kommet tilbage til Kirkeministeriet.
- Tak for folkekirkens biskoppers forsøg på at få en bredere repræsentation i udvalget.

5. Trosoplæring ved Christian Alsted

Herunder forberedelsen af udgivelse af trosoplæringsmateriale i 2017.

Gruppen arbejder med:

- Et hæfte, som helt enkelt beskriver kristendommen som den deles mellem kirkesamfundene. Hæftet skal være 20 sider A5 i 4 farver. Halvdelen skal være billeder. Udfordringen er at det overhovedet bliver læst, derfor skal den være let tilgængelig. Og pege videre mod websiden.
- En web-baseret præsentation, som forhåbentlig laves i samarbejde med kristendom.dk, fordi det er den bredeste indgang til kristendom i Danmark med mange besøgende og brugere. Derfor en god platform til at præsentere materialet. En sammenhængende og tilgængelig præsentation af den kristne tro
- Uddeling af hæfte og arrangementer i lokale sogne. Ideen om at husstandsomdele er droppet, da undersøgelser viser, at det giver et begrænset resultat. Derfor tilbydes hæftet i stedet til kirker, sogne og foreninger som kan bruge det som det giver mening i deres område. Hæftet tilbydes mod en mindre betaling.

I løbet af efteråret vil gruppen henvende sig til kirkesamfund med en ansøgning om at man støtter projektet økonomisk med omkring kr. 10.000. Der søges også fonde.

Oprindeligt tænkte man at lancere det i påsken, men kristendom.dk fokuserer altid på netop påsken i tiden op til påsken, så denne ide må sløjfes. Er der ideer til et alternativt tidspunkt, modtages de gerne.

Input:

- I Aalborg udgav man et husholdningsopdelte materiale i år 2000. Udvalget kan tage kontakt til Christian Pedersen for yderligere information.
- I folkekirkeligt regi arbejder man med et fokus på påske, som man måske kan samarbejde med
- Det kan overvejes, om materialet skal tilbydes landets skoler.
- Pinsen var et oplagt tidspunkt at gøre det i stedet for påsken. Her er kommet en tradition for udendørsgudstjenester. Det er en kirkernes fest, og der er en økumenisk dimension også.
- Hvordan går det med at formulere teksten? Det går godt. Der holdes lange møder, hvor det skrider godt frem. Der er en forventning om at teksten ligger klar ved årsskiftet. Folk 'udefra' vil også forholde sig til teksten.

6. Kontaktgruppe for Muslimer og Kristne ved Anders Gadegaard

Herunder forberedelserne til dialogkonference i foråret 2016.

Læs mere på www.danisharabdialogue.org

Der arbejdes på planlægningen af konferencen 27.-29. maj 2016. Der er møde til efteråret. Hovedtemaet bliver den fælles udfordring fra religiøs ekstremistisk side.

7. Grøn Kirke og klimapilgrimsvandring ved Hanna Smidt

Herunder forberedelserne frem mod COP21 i Paris og arbejdet med projekt Kirkens jorde.

Læs mere på www.gronkirke.dk

Der er mange projekter i gang i Grøn Kirke. Der afholdes klimapilgrimsvandring gennem Danmark. Pilgrimsture fra Norge fortsætter gennem Sverige, Danmark, Tyskland og Frankrig, ligesom der også er pilgrimsture syd – og østfra. En klimastafet er undervejs og bliver modtaget i Sverige af Hanna Smidt, Kirsten Grube og Maria Pedersen til at give videre til de danske pilgrimme. Grøn Kirke har udgivet en folder til brug for pilgrimsturene og til brug ved gudstjenester. Der er en pilgrimstur på Amager Fælled den 12 september på engelsk, som alle er inviteret med til. Se i øvrigt klimapilgrim.dk for alle de planlagte vandring.

Bæredygtig brug af kirkens jorde er et fokusområde for Grøn Kirke. Folkekirkens Udviklingsfond har støttet dette arbejde bl.a. til videns-/erfaringsdeling og visionstænkning – herunder en konference 1. oktober. Der vil blive lavet et materiale til menighedsrådene, for at opfordre dem til at tænke mere bæredygtigt ifht deres jorde/områder.

Grøn Kirke har fået midler fra EU/Erasmus sammen med andre kirkeråd i Europa til et fortsat samarbejde om Grøn Kirke og lignende tiltag rundt om i Europa.

1. september til 4. oktober er det Skabelsestid. Det er et økumenisk initiativ oprindeligt fra Den Økumeniske Patriark, men nu spredt bredt omkring til kirkerne i Europa. Paven har desuden for nylig udråbt 1. september som bededag for skaberværket

Grøn Kirke har udgivet et materiale med ideer under titlen Det Grønne Kirkeliv. Midlerne kommer fra Miljøstyrelsen.

8. Forslag om ændring af vedtægter

Ved årsmødet i april blev nedenstående forslag om vedtægtsændring fremlagt af

Forretningsudvalget. Forslaget blev godkendt, men skal også godkendes ved dette rådsmøde jf vedtægterne:

§2, stk. 1 pind 3:

- at arbejde for at sikre kristne kirkers og trossamfunds frihed og lige vilkår.

Ændres til

- at arbejde for at sikre kristne kirkers og trossamfunds frihed og lige vilkår inden for grundlovens bestemmelser om Folkekirken og andre trossamfund i Danmark.

- *Forslaget blev enstemmigt vedtaget.*

- *Sekretariatet retter vedtægterne og et nyt sæt vedtægter sendes ud til medlemskirkerne og – organisationerne.*

9. Økonomi ved kasserer Aase Rønkilde

Kasserer Aase Rønkilde gennemgik kort den økonomiske oversigt pr 31 juli 2015.

Grøn Kirke har fået midler fra bl.a Kirkeministeriet, nogle af stifterne, Miljøministeriet mfl.

Folkekirkens mellemkirkelige Råd bliver beskåret 2% om året. Det kan komme til at betyde noget for kontingentet til Danske Kirkers Råd.

- *Mads Christoffersen vil tale med Birger Nygaard (MKR) om dette.*

10. Eventuelt

11. Kommende møder

Fællesmøde:

31 oktober 10-14 i Konventhuset, Roskilde.

Rådsmøde:

Tid og sted skal aftales.

- *27 januar 15-18.*
- *Sted skal findes.*

Årsmøde 2016:

21. maj i København.

For referatet: Hanna Smidt